ADR-direktiivin muuttaminen ja ODR-asetuksen kumoaminen

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Nykytila: ADR-direktiivi (2013/11/EU)

- Jäsenvaltioille velvollisuus varmistaa, että unionin alueella asuvat kuluttajat voivat saattaa unioniin sijoittautuneisiin elinkeinonharjoittajiin kohdistuvia valituksia tuomioistuimen ulkopuolisten riidanratkaisuelinten (ADR-elimet) käsiteltäviksi
- ADR-elimen ja riidanratkaisumenettelyn täytettävä direktiivin laatuvaatimukset (asiantuntemus, riippumattomuus, puolueettomuus)
- ADR-elimen ratkaisutoiminnan oltava avointa, tehokasta ja oikeudenmukaista
- Suomessa ADR-elimiä ovat: kuluttajariitalautakunta, Vakuutus- ja rahoitusneuvonta FINE ja Liikenne- ja potilasvahinkolautakunta

Nykytila: ODR-asetus ((EU) No 524/2013)

- Verkkovälitteinen riidanratkaisufoorumi (ODR-foorumi)
- Foorumin kautta kuluttajat voivat pyytää toimivaltaista ADR-elintä ratkaisemaan kuluttajan ja verkkokauppiaan välisen riidan
- Foorumi mm. tarjoaa sähköisen valituslomakkeen ja toimittaa riidan osapuolille sekä valitulle ADR-elimelle käännöksen riidan ratkaisemiseksi tarvittavista tiedoista

Komission ehdotus ADR-direktiivin muuttamiseksi ja ODR-asetuksen kumoamiseksi

- Tavoitteet:
  - Sopeuttaa direktiivi nykyisiin digitaalisiin markkinoihin niin, että se kattaa laajan valikoiman sellaisiakin EU:n vahvistamia kuluttajien oikeuksia, joita ei mainita sopimuksissa erikseen tai jotka liittyvät sopimuksen tekoa edeltäviin vaiheisiin
  - Lisätä ADR-menettelyjen käyttöä rajat ylittävissä riidoissa
  - Yksinkertaistaa ADR-menettelyjä
  - Keventää ADR-elinten raportointivelvoitteita

- Keinot:
  - Soveltamisalan laajentaminen EU:n ulkopuolisiin elinkeinonharjoittajiin
  - Aineellisen soveltamisalan laajentaminen vain sopimusvelvoitteita koskevista riita-asioista myös muihin sopimuksen tekoa edeltäviin vaiheisiin ja kuluttajien keskeisiin lakisääteisiin oikeuksiin liittyviin riita-asioihin
  - Elinkeinonharjoittajan vastausvelvollisuus
  - Euroopan kuluttajakeskuksille tehtäväksi kuluttajien avustaminen ja ohjaaminen rajat-ylittävissä riita-asioissa
  - Poistetaan elinkeinonharjoittajien tiedonantovelvollisuus ADR-elimistä, jos ne eivät aio käyttää niitä
  - Lakkautetaan ODR-foorumi

Valtioneuvoston kanta

- Suomen kannalta ADR-direktiivin uudelleentarkastelu ei välttämätöntä
- Kannatetaan ODR-foorumin lakkauttamista ja kansallisten yhteyspisteiden perustamista
- Direktiivin soveltamisalan maantieteellinen laajentaminen lähtökohtaisesti kannatettavaa. Vaikutus ADR-elinten ja viranomaisten toimintaan sekä kuluttajien saama hyöty selvitettävä.

- Aineellisen soveltamisalan laajentamisen vaikutukset arvioitava tarkemmin. ADR-elimet ovat riidanratkaisuelimiä eivätkä lainvalvonnan tyyppiset tehtävät sovellu niissä käsiteltäviksi.
- Neuvotteluissa tulisi varmistaa, että sääntelyssä säilytetään riittävä liikkumavara, joka mahdollistaa erilaiset kansalliset ratkaisut riidanratkaisumenettelyissä

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

www.oikeusministerio.fi | www.justitieministeriet.fi